

GA-LA-TI

Câu Chìa Khóa: 5:1: *Đấng Christ đã đem ơn tha ch'ng ta cho ợc t, do; ấy hãy 'ng ãng, chớ lại ể m nh d ới ách tôi mọi n'ã.*

Nhân Vật Chính: Phao-lô, Phi-e-rơ, Ba-na-ba, Tít, Áp-ra-ham, giáo sư giả

Phao-lô viết thư này cho tất cả các Hội Thánh trong tỉnh Ga-la-ti. Ông đã đến thăm viếng, giảng dạy và thành lập nhiều Hội Thánh tại đây trong chuyến truyền giáo thứ nhì (Công vụ 16:6). Chức vụ của Phao-lô tại Ga-la-ti đem lại kết quả rất mỹ mãn. Vô số người sốt sắng đến với Chúa, hầu hết là người ngoại (không phải Do thái). Nhưng Hội Thánh cũng có nhiều nan đề nghiêm trọng. Người Do thái dạy đạo bắt buộc tín hữu giữ theo luật pháp cũ, tín hữu chấp nhận lời dạy đó và làm theo với tất cả thiện chí như lúc họ tiếp nhận Chúa. Chúa Giê-su đã rào cản bị rất thịnh hành.

Hay được tin này, Phao-lô viết cho họ thư này – cho họ biết, một người được cứu bởi đức tin chứ không phải do bất cứ việc làm công đức nào. Không ai có thể làm thêm bất cứ việc gì khác để được cứu. Một người được cứu nhờ đức tin trọn vẹn nơi Cứu Chúa Jesus Christ mà thôi.

Martin Luther xem Ga-la-ti là tiếng kêu “giải phóng.” Phao-lô nhắc nhở tín hữu Ga-la-ti và chúng ta hôm nay: Anh em đã được giải phóng khỏi ách nô lệ của luật pháp. Anh em đang được tự do để sống trong ân sủng cứu chuộc. Đừng lao mình trở lại với những ràng buộc của gánh nặng công đức, tu hành.

- Bố Cục:**
- I. Phao-lô bình vực chức vụ sứ đồ của mình (chương 1, 2)
 - II. Phao-lô giải thích Phúc âm Cứu rỗi (chương 3, 4)
 - III. Phao-lô giải thích phương thức sống đạo (chương 5, 6)

I. PHAO-LÔ BÌNH VỰC CHỨC VỤ SỨ ĐỒ CỦA MÌNH (chương 1, 2)

Đoạn 1:6, Phao-lô sửng sốt hay tin tín hữu Ga-la-ti đã vội bỏ Chúa để theo một *Tin Lành khác*. Một số người Do-thái buộc thêm trên vai họ những gánh nặng không cần thiết – giữ luật và tục lệ Do-thái, nhất là phép cắt bì. Phao-lô nhấn mạnh, cho dù thiên sứ từ trời giảng một Phúc âm nào khác với Tin Lành họ đã tiếp nhận thì thiên sứ đó bị Đức Chúa Trời lên án (rửa sả, 1:8,9). Phúc âm Phao-lô rao giảng không phải do con người đặt ra nhưng từ Đức Chúa Trời đến (1:12).

Phao-lô không để ai chỉ dạy mình, nhưng ông sang xứ A-ra-bi (Ả-rập) 3 năm để học với Chúa (Ga-la-ti 1:17,18; Công vụ 9:26-30). Ông nhận lãnh chức vụ và thẩm quyền sứ đồ trực tiếp từ Chúa Jesus. Ông cũng đã từng khiển trách Phi-e-rơ (Ga-la-ti 2:11-14). Chi tiết quan trọng này cho chúng ta biết: người nào chủ trương Phi-e-rơ có thẩm quyền tuyệt đối là hoàn toàn sai lầm. (Ai có thể giải thích

vấn đề này rõ hơn?) Phao-lô nhấn mạnh rằng chúng ta được cứu rỗi bởi đức tin, chứ không phải nhờ vâng giữ luật lệ (2:17). Anh em đã được cứu rỗi nhờ đức tin nơi Chúa Cứu Thế Jesus Christ (2:16).

II. PHAO-LÔ GIẢI THÍCH PHÁP LẬP ĐỂ CỨU RỖI (chương 3, 4)

Tín hữu Ga-la-ti bị mê hoặc bởi luật pháp (3:1 & 3) vì đã nghe theo các giáo sư giả. Đám người này cho rằng chúng ta được cứu rỗi bởi Chúa bằng đức tin nhưng sau đó phải làm việc công đức mới vào được thiên đàng. Phao-lô dạy (3:24): luật pháp đóng vai thầy giáo để dẫn chúng ta đến với Đấng Christ để chúng ta được cứu nhờ đức tin (3:8, 11). 3:23: Trước khi gặp được Đấng Christ, chúng ta đã *b nhốt d ới s. canh gi c 'a l ật pháp.*

Đức Chúa Trời ban luật pháp không phải để cứu người, nhưng để con người thấy được nhu cầu cần được cứu. Luật pháp giúp chúng ta biết rõ mình sai trật, nhưng luật pháp không thể cứu chúng ta. Luật pháp như bảng chỉ đường tâm linh để chúng ta đi đến với Chúa.

III. PHAO-LÔ GIẢI THÍCH PHÁP LẬP TRONG THỜI ĐANG SỐNG (chương 5)

Đã trình bày giáo lý xong, bây giờ Phao-lô khuyên chúng ta sống hàng ngày. Phao-lô đề cập đến sự tự do của người tin. Đây là sự tự do để con người tìm kiếm để thỏa mãn thèm khát vật chất, nhục dục. Phao-lô nói gì trong 5:13,14? *T. do không phải là phóng ăng, b ông trôi theo d, c ọng. Anh em ợc t. do ể ph. c lẫn nha trong t nh yê th ơng. V cả l ật pháp cô ọng trong câ này: yê th ơng ng òi khác nh m nh.*

Xin đọc Ga-la-ti 5:16-25 và đối chiếu con người xác thịt và con người Thánh Linh. Galati 6:1- 5 hướng dẫn chúng ta cách đối xử với người (không cố tình) phạm tội. Chúng ta không nên có thái độ xét đoán, lên án. Nhưng hướng dẫn để người đó “sửa lại” – điều dắt người đó quay trở lại đường chính đáng. Chữ “sửa lại” trong nguyên văn là một từ ngữ y khoa – uốn lại cái xương đã bị cong, bị gãy. Giúp anh em phục hồi lại sức khỏe tâm linh.

Ga-la-ti 6:11 đọc đáo. Mấy dòng cuối này chính tay Phao-lô viết, chứ không phải chỉ ký tên mà thôi theo thông lệ. Phần đầu bức thư do thư ký viết theo lời ông đọc.

Bài học?

- (1) Chúng ta có thể bị giáo lý lầm lạc dẫn đi sai đường của Chúa dễ dàng. Thuốc chữa và ngăn ngừa? Học Lời Chúa kỹ lưỡng!
- (2) Những vấn đề thứ yếu không cần bận tâm cải chính, nhưng vấn đề thần học Kinh Thánh căn bản về đức tin phải minh bạch, rõ ràng: được cứu nhờ ân sủng, bởi đức tin trong Chúa Jesus.

Câu Chìa Khóa: 4:4-6: *Ch có một thân thể, một Thánh Linh, nh ảnh em bởi ch'c phậ m nh ã ợc gọi ến một s, trờng cậ mà thoi. Ch có một Ch'a, một 'c tin, một phép báp-têm. Ch có một Đ'c Ch'a Trời à một Cha c'a mọi ng òi, Ngài là trên cả mọi ng òi, gi~a mọi ng òi à ở trong mọi ng òi.*
 Nhân Vật Chính: Phao-lô, Ti-chi-cơ

Ê-phê-sô nằm trong vùng Tiểu Á, là trung tâm thờ nữ thần Đi-a-na. Đền thờ Đi-a-na là một trong 7 kỳ quan thế giới (the 7 wonders of the ancient world). Đây là trung tâm thương mại giàu có. Phao-lô đã đến Ê-phê-sô trong chuyến truyền giáo thứ nhì (Công vụ 18). Ông đã trở lại thăm viếng Ê-phê-sô trong chuyến truyền giáo thứ ba (Công vụ 19).

Vì Phao-lô ở lại Ê-phê-sô 3 năm trong chuyến viếng thăm thứ nhất, ảnh hưởng của chức vụ và sự giảng dạy của ông ảnh hưởng Hội Thánh rất sâu đậm. Những người đồng bóng trở lại tiếp nhận Chúa, đốt bỏ sách vở, bùa chú. Nghiệp đoàn thợ bạc tranh chấp dữ dội với Phao-lô vì tín hữu bỏ thờ lạy hình tượng, không còn mua tượng chạm nơi họ. Sự giảng dạy của Phao-lô ảnh hưởng trực tiếp đến sự thu nhập trong các cửa hàng bán tượng chạm. Họ đã nổi bạo động, bắt buộc Phao-lô phải rời Ê-phê-sô.

Khi viết lá thư này, Phao-lô là tù nhân với án tử hình, đang nằm chờ chết (3:1, 4:1 & 6:20). Muốn biết lý do Phao-lô bị tù, bạn có thể đọc lại Công vụ từ đoạn 21:15.

- Bố Cục:**
- I. Giáo lý: Ôn Kêu Gọi Của Hội Thánh (chương 1-3)
 - II. Thực hành: Nếp Sống Đạo Hàng Ngày (chương 4-6)

I. GIÁO LÝ: ÔN KÊU GỌI CỦA HỘI THÁNH (chương 1- 3)

Ba chương đầu được xem là đỉnh cao của Giáo lý Cơ đốc. Phao-lô mô tả Hội Thánh là thân thể của Đấng Christ. Đoạn 1:7, Phao-lô nói đến sự cứu chuộc qua dòng huyết của Chúa Jesus. Cứu chuộc có nghĩa gì? Cứu chuộc là cái giá phải trả để được tha tội cho một tên nô lệ (Lê-vi 25:47- 54). Qua cái chết trên thập tự, Chúa Jesus trả nợ tội cho chúng ta để giải phóng chúng ta khỏi gông cùm tội lỗi. Trong thời Cựu ước, huyết sinh tể chuộc tội (Lê-vi 17:11). Bây giờ chúng ta được tha thứ tội lỗi nhờ huyết Chúa Jesus. Nhờ ân sủng, bởi huyết Chúa Jesus, chúng ta được cứu – một món quà từ Thiên Chúa chứ không phải do kết quả của công đức chúng ta tự tạo (Ê-phê-sô 2:8,9).

Chúng ta được cứu để phục vụ chứ không phải phục vụ để được cứu (2:10). Đoạn 2:14, Phao-lô bảo Đấng Christ đã phá ổ b'c t òng ngăn cách của con người chúng ta. Trong đền thờ Giê-ru-sa-lem có nhiều khu vực – hành lang cho người ngoại, hành lang cho đàn bà, hành lang cho dân Y-sơ-ra-ên, hành lang cho thầy tế lễ.

Giữa các hành lang này là những bức tường ngăn. Một người ngoại vượt bức tường ngăn cách đó phải bị ném đá chết liền. Càng vào bên trong, mỗi một hành lang tượng trưng cho một địa vị cao hơn. Đấng Christ đến để phá đổ tất cả những bức tường thành kiến, kỳ thị, thù hận đó. Chúa đã (2:15) tạo nên một nhân loại mới trong tình yêu thương hiệp nhất, hòa bình.

